

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones magistri Nicolai deniise sacre pagine professoris

Sermones Estiuales De Tempore

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Sermo viii. p[ro] d[omi]nica iii. p[ro] Trinitatis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30616

Domínica. III. post Trinitatis.

opa ei? Tertius est liberalitas restituti-
onis. qz penitenti restituit ea qz p culpa sunt
amissa. Ezech. xxxvj. Restituam vos sic a
pncipio bonis qz dirabo maioribus qz habu-
istis an. Qz aut dicit Hiero. di. l. c. Quil-
cūqz. Reverti in pstinū gradū difficile est:
Intelligit de gradu tpalis dignitat; aut
spūalis z ecclīastice. sic p r. ex p bīs eius.
Nos aut loqmur de gradu grē z meritoꝝ
z s pō fm rigore discipline qnqz factū sit
vt ab ecclīasticks dignitatib; ppter crimina
nonnulli caderēt ad qd etiā post pacā pe-
nitentiā redire nō liceret: vt scribit p fāta
dist. l. c. Ut constituant. et. c. Si lapsis. tñ
hoc non dī ex desperatiōe indulgētie qm-
mo etiā inuēti sunt plures q post lapsus p
pniaz restituti sunt ad spūales dignitates
sic petr; ad apostolatū restituit; z apłorū
pnceps pstituit. Sic z aaron post pstatū
vitulū in sūmū sacerdotē psecrat; est. Int
petōꝝ aut considerem; pncipue sublimati-
onē triū q efficaciorē nobis fiducia pstant
Hi sunt Paulus supbissim; David luxu-
riosus z Bartheus cupidissim;. Hoꝝ tñ
voces magis q alioꝝ voluit dñs in ecclīa
resonare. Freqnti em in ecclīa legit euan-
geliū fm matib; cantant psalmi dauid:
legunt eple pauli qz alioꝝ. Patz itaqz qn-
ta sit diuine miseratiōis dulcedo erga pec-
catores penitētes. **E**xēpla mltā habe-
mus. Prio in dauid. h. Reg. xij. cul p adul-
teriū z homicidiū dicit: peccavi. Dic na-
chan ppha. Et dñs a te transtulit pctm tu-
um. De q Hiero. di. ad oceanū. David
scilicet z mansuetissim; viri homicidiū paritēz
adulteriū septē diez emēdauit fames. Za-
cebat in terra: volutabat in cinere. z obli-
tus regie maiestatis lumē qrebat i tenebz;
atqz ita factū est vt q me docuerat p bīs su-
is quō stās non caderē: doceret per pniaz
quō cadens resurgerē. **E**xemplū etiā ē
de minutis lib. Bone p totū. Itē legit in
dial. Cesarij q tpe Innocētij pape. mulier
qdā libidis igne succensa ppiū illecebūf
adamauit filiū: de q pcepit aliū filiū. Ter-
rore aut pculsa cōsilio habito cūquidā sa-
cerdotis infantulū secū tollens rhomā ve-
nit: z cū magna importunitate z p ritione
maxia: dñi Innocētij pape ocul se inges-
sit cū tant; clamorib; z lachrymis cunctis
audientib; faciens p fessionem vt oēs ver-
terent in stuporē. Videns papa in mulie

re p ritionē tantā: misericordia ei sic pui-
dens medic; volens infirmitatē plene cito
curare z veritatē p ritionis pbare pcepit
vt in tali veste corā eis appareret in qli ve-
nerat ad filiū cū q peccasset. At illa p fusi-
onem tpalem nō timens vt eternā euades-
ret mox vestes exiit z in camisia rediit se
paratissimā ad oēs satisfactiōe oñdit. Cō-
siderās vir brūis tali obedientie: tali vere-
cundie: tali pnie nulli pcti penā posse ob-
sistere: dixit ad mulierē corā oib; Dimissū
est pctm tuū. Vade in pace. Et nil ampl;
ei iniunxit. Audiens h qdam de cardinali-
bus: murmurādo papā rephendit dicens
ad tantā culpā tābreuē pniā nō sufficere
Qui rñdit. Si ego iniuste egi: habeat via
bolus prātem intrādū corp; meū. Si pō i-
iuste me rephēdis: silt tibi fiat. Statim vi-
abolus cardinalēz vexare cepit. p qd ostē-
sa est mulier; pfecta pnia. Tandē tñ oioꝝ
ne purgat; cardinal; diuine misericordie de-
cetero p dicerē nō psumpsit. O miseri pec-
catores currite ad fontē pietatis: deponite
petā vt misericordiā inueniat;. Nā vt dicit
Bern. Frustra est spes illis q de misericor-
dia sib; p bīs blandiunt et de peccatis non
emundantur.

Tertius ar. Audist; rē. Currite ergo
ad hanc misericordiā. Nā vt dicit. r. q.
i. Relatio. et de p se. dist. iij. Ne qd absit:
acceleratio cōmendabil est i lucrī aiāz p-
motione. Et lex dicit. ff. de pact; l. Suma.
Quilibet oꝝ p suis negocijs vigilare. La-
uete ne sit; siles illi q multū indigēs negli-
git manū agere volēti sibi dare. Et pōe no-
tādo illud Augus. Plus vult ille dare q
nos accipere.

Sermo. viij. p dñica. iij. p Trinitatis.

Hic pctōres
rē. Si qd sitit veniat ad me z
bibat Jo. vij. Quidit dñs qm
volūtate h; recipiēdi pctōres penitentes
Et sunt ibi tria notāda.

Primū vocatiōis gñalitas. Si qd sitit
Secūdu iuitatiōis suauitas. veniat.

Tertiu oblatiōis liberalitas. et bibat.
De pmo Esa. lx. Oēs sitientes ve. ad aq;
zē. De scdo mat. xj. Veni. ad me o. q rē.
De iij. apo. vl. Qui sitit ve. z q v. a. a. v. s.

Hic peccatores zc.

Primus articulus An d' precipiat peccatorē reuertentē in maiorē: v' minorē: vel eōlem gratiā: Vide sē. iij. post dominicā primā quadragesime.

Secundus ar. In pced. zc. In h' ser. dicendū est de trib' q' impediūt cōsolationē diuine misericōdie.

Primū est nimia psumptio.

Secundū est salutis despatio.

Tertiū est cordis induratio.

Primū igit est zc. Talis autē psumptio (vt de Bon.) nascit' de ipunitate: totū. f. dās misericōdie: auferēs oīno rigore iusticie. et est pctm in spūm sc̄m: qz claudit viā ad grāz et viā ap̄t ad culpā. Et iō qz diuina misericōrdia abutit': iō iuste facit amittere misericōrdia: quā nullus iuenit nisi q' deū timet. Greg. in mora. Dipotēt' dei misericōdia illi' obliuiscit' q' oipotent' dei iusticie fuerit oblit'. qz misericōrdie deū iuenire non poterit q' eū iustū non timet. Misericōdia em̄ solis deū timētib' pmitit'. Luc. j. Et misericōrdia p̄genit' i p̄genies timētib' eū. Et ps̄. Quā p̄m altitudinē celi a terra corro. misericōrdia suā sup timētēs se. Idē. Quō misericōrdia p̄ filioz m̄. dñs tū. se. Idem. Dicit dñs ab et̄no z vsq' i et̄nā sup tū. eū. Dicit dñs dei p̄uādū sūt q' nimis de ea psumūt. Hāc autē psumptionē tria deberēt rep̄metē. scz

Pctōz commissōz certitudo. Certi em̄ sumus multū p̄t' peccasse. Ps̄. Iniquitates mee supgressē sūt caput meū. Et meritoz incertitudo. Ecces. ix. Nescit hō vtz amōre v' odio dign' sit. Et exēploz multitudo. Sicut de iob dicte Job. ix. Verebar oīa opa mea zc. cū tū cēt vir sc̄tissim'. vt patz Job. j. ca. Et de angel' de q' d'z. ij. Pe. ij. Si de' peccātib' angel' n̄ peccat zc. Et de agathone i vitaspa. q' q'uis sc̄tissime vixit' ser: mirabil' tū timebat i ar'iculo mortis. Eccl. xxvj. O psumptio neq̄ssima vñ creata es: Secūdu est salutis despatio q' ex op̄posito ad psumptionē totum tribuit iusticie auferēs clemētia mie. z iō claudit viā ad grām. qz spem tollit p' quā reuocat pctōz. Sublata autē spe/ irrefrenate labiū hoies ad vicia. Th̄ sup illd' puer. xxiiij. Si d'spauer' lapsus i diez angustie minuet fortitudo tua. dr̄ Glo. Nihil execrabili' despatōe quā q' bz i generalib' hui' vite laborib': et

(q' per' d' in fidei certamine pstantiā p̄dit. Th̄ despatio frequē hoīem ducit ad sui ocisioem. Patet de achitophel. ij. Re. xvij. Et d' iuda Bar. xxvij. Despatio q'ppe p̄culdissimā est infirmitas facies hoiez ero/sum dō: qz negat diuinā bonitatē z miāz. sic dicebat Lam Gen. iij. Maior est iniquitas mea q' vt veniā merear. Et Isid. li. de sū. bo. Perpetrare flagitiū aliqd' mors est aie. sed despare ē descendere in infernum. Oē m̄ autē mortū despatiois excludere v' p̄sideratio diuine misericōdie. Th̄ Bēf. Dicit iōz est pietas q' quis iniquitas. Et Aug'. De' n̄ misericors pat' ē saluare miā q' nō pōt saluare iusticia. Idē. Quasi sc̄it' la in mari: sic sunt oīa pctā cōpata mie dei.

Tertium est cordis iduratio. Eccl. iij. Cor dux male hēbit i nouissimo. Pōt autē hō iō iduratio p̄tingere tripl'r. P̄io p' im̄ misericōdiam: puta cū q' n̄ vult alii offensam remittere. Eccl. xxvij. Hō hōi fuit irā: z a deo q̄rit medelā. In hoīem sibi sicut nō hz miāz z despat' p' pctis suis. q̄i d' frustra h' facit. Itē cū q' nō vult paupib' subuenire. Prouer. xxj. Qui obturat aurē suam ad clamorē pauper': z ipse qz clamabit z n̄ exaudiet. Patet in diuine Lu. xvj. Item cū q' facit aliqd' p̄iū diuine misericōdie: puta v' iuras exercendo: mercedē pauper' merce narioz retinēdo: aut differendo: aut dimittuēdo: iustos p̄sequendo: nouas exactōes z simpliciū opp̄ssioes iueniendo. De q'bus Dicit. xix. Propt' maliciā adiuēctionū eoz de domo n̄ra eijciā eos: nō addā vt vili/gā eos. O' q' terribil' cōminatio. Sc̄do p̄tingit induratio p' iobediētā. Dux em̄ d' qd' nō cedit rāgenti. iō cor dux d' cor inobediēs diuīs mādat' aut correctōib' supioz: aut cuiusq' monitōi. Et oīs tal' iduratio est impedimētū p̄sequēde mie. P̄io p̄ter p̄mū Hiere. i. vj. Abiuli pacem p̄lo isto z miāz zc. sequit'. Ecce em̄ vnusq'q' ambulat p' prauitatez cordis sui vt nō me audiat. Exēplū est saul. j. Re. xv. cui dicitū est. Quia peccisti sermonez dñi: peccate dñs. Propt' sc̄dm Prouer. xv. Qui abiicit disciplinā despatiat aiām suā. Propt' tertiu' Esa. xxiiij. Ne q' spernis: none z ipse spernet'. Tertio p̄tingit induratio p' im̄nitētā q' aliqñ d' negatio p̄nie. puta cum q' nō penitet z differt penitere. Aliqñ nō

Donnica. III. post Trinitatis

positū siue negatio positū penitendi. Et
his duob; modis ē pcti circūstantia. Ali/
qñ dī positū nō penitēdi: et sic est spēcia/
le pctm in spm̄scm̄. vt dī Tho. ij. q. xiiij.
ar. ij. Impenitētia aut̄ q̄cūq; mō dicat̄ est
oīm victoz receptaculū z oīm gr̄az obsta/
culū. Nec em̄ cor: hoīs idurat z iram dei
exaggerat. Rho. ij. Tu aut̄ fm̄ duriciam
cordis tui z ipenitēs cor tuū thesau. ti. irā
in die ire. Nec ipenitētia precipitat i infer/
nū. **E**xēplū refert Beda li. de gest; an/
gloz. libro. v. ca. xv. di. Noui quādam quem
vtrina nō nouissem q̄ in monasterio nobili
ignobilr̄ viuēs: cū alij irer̄ ad eccliam: ipse
cū ess; faber optim; ppter officū suū alijs
vtilē ab alijs tolerabat: i fabrica sua rema/
nens vacans ebrietatib; z alijs illecebris
carnis: q̄ subita ifirmitate occupat̄ cum a
frīb; moneret̄ ad p̄nias: mortēs: clamās z
despans r̄ndit se n̄ posse. q̄a sic brūs Ste/
ph̄an; mortēs vidit celū aptū: ita p̄ d̄niuz
viderat̄ sibi aptū infernū z patuz sibi locū
p̄pe annā z caiphā z alios q̄ ch̄m occide/
rūt: z videbat z dicebat iudiciū suū insta/
re z sibi spem salutis nō supesse. Et hec di/
cens mortu; ē: lōge ab alioz sepultura po/
sit; nec aliq; frat; suffragiuz aliqd; p̄ eo
facere ausus ē. Audite o pctōres indurati
et festinet; agere p̄nias absq; dilatiōe: qm̄
vt h; Jaco. iij. Ignoratis qd̄ sit vobis in
crastino.

Tertiar. Aud. zc. Cauere ḡ ab illis
impediment; ne misericordiaz amittatis
z gr̄am. Notate qm̄ sic h; L. de sacrosan.
ecclēijs. l. Sancim;. z. xij. q. j. Precipim;
Ania est p̄ferēda q̄buscūq; reb;. Et p̄ p̄se
q̄ns etiā ea q̄ sunt saluti aie necessaria. Au/
dite. Si cui offerret̄ lapis p̄ciosus q̄ etiāz
gr̄am impatoris z nobile regnū mercari
posset: credo libētī anio eū recipet. Expo/
ne. Per lapidē p̄ciosum intellige dei misē/
ricordīā quā de; offert oib;. Sap. xj. Di/
serer; oīm dñe qm̄ oīa potes.

Donica. iij. post trinitat; Sermo p̄m;

Serote misē/
ricordes sicut p̄z v; celest; misē/
ricors est. Luc. vj. Existimo q̄
nō sūt p̄digne passiōes hui; t̄pis ad futu;

rā gl̄iaz q̄ reuelabit̄ in nob;. Ro. viij. Et/
mus nobis ip̄ misericordes si patiēter toy/
cerem; hui; t̄pis passiōes. In q̄b; vt leu;
ferant̄ notāse sunt tres p̄ditōes. Brevi/
tas: Leuitas: Utilitas: cōpatīue vic; pct;
naz purgatorij z infernī. De his trib; ij.
Lōz. uq. Id em̄ qd̄ in p̄nti momētaneuz
est z leue tribulatiōis: sup̄ modū in subli/
mitate eterne gl̄ie p̄odus opaf̄ in nob; nō
p̄tēplatiōib; q̄ vident; sed q̄ nō vident; Que
em̄ vident; t̄palia sūt: q̄ aut̄ nō vident; eter/
na sunt. Hec ibi. **E**stote zc.

Prim; ar. An in deo sit misēdia: Q;
nō. Misēdia em̄ est spēs tristitie: vt
dī Dam. sed tristitia nō est in deo. Con/
tra. P̄s. Misericors z misericors dñs.

Rndet Tho. j. p. q. xxj. q̄ misēdia ē ma/
ximē deo attribuēda nō qd̄ fm̄ passiōis
affectū: sed fm̄ effectū. Ad cui; euidentiam
p̄siderādū q̄ misericors dī q̄si h̄is misē/
coz. l. afficit̄ ex miseria alteri; p̄ tristitiā
am acti esset p̄pria miseria. Et ex h; sequit̄
q̄ opet̄ ad depellendū miseriā alterius vt
p̄pria: z hic est mie effectus. Et h; maxime
copetit̄ deo: repellere vic; miseriā alioz.
Tristari tñ de miseria alicui; ei nō conue/
nit. Per miseriā quēcūq; defectū intelliga/
mus. Defect; em̄ nō tollunt̄ nisi p̄ alicui;
bonitat; p̄fectiōez. Prima aut̄ origo bo/
nitat; de; ē. Hec Tho. **P**ro fundamēto

Diuina maiestas sit misericors etiā v;
dent̄ sentire poete. Quid; de p̄oto. Et/
de mihi: misēz celestia numina parcaunt.
Nec sp̄ lesos z sine fine p̄mūt. Et Gene.
dī. Nullū mag; q̄ p̄ncipē clemētia decet.
Maxie ḡ decet eū q̄ sūm; p̄nceps ē. Lū ḡ
q̄rit̄ An in deo zc. Dic rñ. vt s;. Et q̄ con/
clude nullaten; diffidēdū esse de deo: qm̄
certi sum; ipm̄ eē patū ad n̄ri miserendū si
penitere volum;. Ideo Joek. ij. Couertit̄
mini ad dñm̄ deū v̄m qz benign; z misē/
paties z mul. mic: z p̄sta. sup̄ malicia. Et
p̄s. Tu aut̄ dñe suavis z mitis: z mul. mic
oib; iuo. te. Audite o duri pctōres: inuidi;
auari zc. Glidete ne p̄ negligētā aut̄ p̄c/
ptū dei misēdiaz amittat;. **F**igura. Et/
pectauit dñs iudeos vt ab idolatria redi/
rent. sed qz neglexerūt: tandē eos p̄ baby/
lonios captiuauit: vt h; in. iij. li. regum.
Expone qm̄ in q̄libet pctō mortali est mō/
dus q̄dam idolatrie: qz p̄fert̄ creatura cre